

de uitstroomgerichte competenties: voor de mentor

Hoofdkompetentie 1: Persoonlijke attitude en vaardigheden

 Competentie	Indicatoren voor mentoren	Items voor leerlingen	Contra-indicatie
1.1 Zelfstandig werken	<ul style="list-style-type: none"> Ziet werk en pakt het spontaan aan. Voert opdrachten zelfstandig uit. Ziet problemen bij het werk en meldt dat. 	<ul style="list-style-type: none"> Wanneer ik zie dat iets moet gebeuren, dan doe ik dat meteen. Ik voer mijn taken zonder extra hulp of uitleg uit. Ik zie problemen in het werk en meldt dat. 	<ul style="list-style-type: none"> Ziet het werk niet / moet er op gewezen worden / moet aangespoord worden Vraagt voortdurend om hulp of uitleg Controleert niet / vraagt anderen het werk te controleren Ziet problemen niet / signaleert problemen maar doet niets.
1.2 Inzet tonen	<ul style="list-style-type: none"> Kan routinetaken blijvend goed uitvoeren. Houdt een opdracht/ taak vol. Heeft een sterk werktempo. Voert de opdracht binnen de gestelde tijd uit. Doet wat nodig is, en doet extra werk als het gevraagd wordt. 	<ul style="list-style-type: none"> Ik blijf me op mijn werk concentreren. Als ik ergens aan begin maak ik het af. Ik heb een stevig werktempo. Ik werk hard om mijn werk af te krijgen. Ik doe extra werk als dat gevraagd wordt. 	<ul style="list-style-type: none"> Snel afgeleid / aandacht verslapt / vooral bij eentonige, langdurige taken Geeft snel op / laat zich weerhouden door problemen ... Verdoet tijd/ traag werktempo/ veel aanmoediging nodig om deadline te halen Doet alleen wat nodig is / doet niets extras uit zichzelf
1.3 Discipline tonen	<ul style="list-style-type: none"> Is altijd op het werk. Is altijd op tijd, en als hij te laat is wordt dat op een goede wijze geregeld. Houdt zich aan de regels en procedures binnen het werk. 	<ul style="list-style-type: none"> Ik ben aanwezig op het werk. Ik kom op tijd op mijn werk. Ik houd mij aan regels en afspraken in mijn werk. 	<ul style="list-style-type: none"> Is vaak afwezig, zonder geldige reden / zonder te melden Komt vaak te laat, zonder geldige reden / zonder te melden Houdt zich niet aan regels waar het niet mee eens is / doet waar zin in heeft
1.4 Goede indruk geven	<ul style="list-style-type: none"> Weet zich gepast te kleden binnen de eisen van het bedrijf. Geeft een fitte indruk. Besteedt op een goede manier aandacht aan hygiëne. Is schoon op zichzelf. 	<ul style="list-style-type: none"> Ik pas mijn kleding aan aan het bedrijf. Ik kom uitgerust op het werk. Op mijn werk zie ik er netjes uit. Op mijn werk ben ik schoon en fris. 	<ul style="list-style-type: none"> Kleedt zich ongepast/ past kleding niet aan aan het werk of bedrijf Maakt een weinig fitte, niet dynamische indruk, uitgeblust, inactief, sloom Is onverzorgd (kleding / kapsel / nagels / vuil, kapot) Is niet schoon op zichzelf, ruikt onfris, ziet er ongewassen uit
1.5 Werken onder druk	<ul style="list-style-type: none"> Kan goed omgaan met (verhoogde) werkdruk. Hanteert ook bij verhoogde werkdruk normale omgangsvormen. Prestaties blijven goed bij verhoogde werkdruk. "Persoonlijke problemen" van thuis hebben geen invloed op het werk. 	<ul style="list-style-type: none"> Als ik het druk heb, word ik zenuwachtig.(-) Als ik het druk heb, doe ik onaardig tegen anderen (-) Als ik het druk heb, ga ik fouten maken (-) Persoonlijke problemen hebben invloed op mijn werk (-) 	<ul style="list-style-type: none"> Raakt in paniek bij toegenomen werkdruk, wordt onrustig Reageert prikkelbaar, onaangenaam, irriteert anderen Werkt minder effectief bij verhoogde werkdruk Problemen in de privésfeer beïnvloeden motivatie, concentratie, kwaliteit vh werk
1.6 Aanpassen	<ul style="list-style-type: none"> Kan zich goed aanpassen aan de cultuur van het bedrijf. Kan goed omgaan met onvoorspelbare situaties. Stelt zich open voor ideeën van anderen. Raakt niet overtuurd bij wijziging van de opdracht. Staat open voor vernieuwingen binnen het werk. 	<ul style="list-style-type: none"> Ik pas me gemakkelijk aan. Ik weet wat ik moet doen als er iets onverwachts gebeurt. Ik ben eigenwijs. (-) Als ze me vragen om mijn werk anders te doen, dan doe ik dat. Ik doe graag nieuwe dingen. 	<ul style="list-style-type: none"> Wil zich niet aanpassen of weet niet hoe het hoort, verdiept zich niet in de cultuur Wordt onzeker van onverwachte gebeurtenissen Sluit zich af voor ideeën van anderen, is alleen met veel moeite te overtuigen Accepteert wijziging van de opdracht niet, wil/kan niet (goed) verder werken

Hoofdkompetentie 2: Organisatorische attitude en vaardigheden

 Competentie	Indicatoren voor mentoren	Items voor leerlingen	Contra-indicatie
2.1 Veilig werken	<ul style="list-style-type: none"> Houdt zich aan de arbo-eisen van het bedrijf. Houdt zijn werkplek opgeruimd en netjes. Heeft oog voor eigen veiligheid. Heeft oog voor veiligheid van een ander. Gaat verantwoord om met materiaal en uitrusting. 	<ul style="list-style-type: none"> Ik hou me aan de veiligheidseisen. Mijn werkplek is opgeruimd en netjes. Ik werk veilig. Ik let op de veiligheid van anderen in het werk. Ik zorg goed voor mijn spullen. 	<ul style="list-style-type: none"> Draagt geen beschermende kleding, volgt veiligheidsinstructies niet op. Laat spullen slingeren zodat gevaarlijke situaties ontstaan Is roekeloos, zich niet bewust van gevaar, kan risico's niet inschatten Gedraagt zich zodanig dat dat gevaar voor anderen kan opleveren
2.2 Volgens een plan werken	<ul style="list-style-type: none"> Werkt volgens een plan / planning. Verzamelt alle benodigde materialen. Kan hoofdzaken en bijzaken onderscheiden. Heeft orde op de werkplek. 	<ul style="list-style-type: none"> Voor ik ergens aan begin denk ik eerst hoe ik het ga aanpakken. Ik verzamel alle materialen voor ik begin. Ik weet welke werkzaamheden belangrijk zijn en welke niet. Ik heb overzicht over mijn werk; ik weet precies wat al klaar is en wat ik nog moet doen. 	<ul style="list-style-type: none"> Is impulsief, werkt van de hak op de tak, brengt geen structuur aan in het werk. Besteedt te veel tijd aan bijzaken, ziet de grote lijn niet (of niet zonder hulp). Verspilt, vernielt, raakt kwijt, onachtzaam, slordig Werkt zonder orde, rommelig
2.3 Netjes werken	<ul style="list-style-type: none"> Controleert eigen werk zelf/ ziet fouten. Werkt netjes en zorgvuldig. Maakt weinig fouten. Verbeter fouten. Voldoet aan een gangbare kwaliteitsstandaard op langere termijn. 	<ul style="list-style-type: none"> Als ik een fout maak, herstel ik dat meteen Ik werk netjes. Ik maak weinig fouten. Fouten verbeter ik meteen. Ik ga door tot mijn werk helemaal goed is. 	<ul style="list-style-type: none"> Evalueert kwaliteit van het werk niet, ziet fouten niet, ziet verbeterpunten niet. Is onnauwkeurig, slordig Maakt veel fouten, verbetert fouten niet Is snel tevreden over eigen werk, onverschillig of eigen werk goed is of niet, stelt eenvoudig haalbare doelen.
2.4 Problemen oplossen	<ul style="list-style-type: none"> Zoekt praktische oplossingen voor problemen. Kan alternatieven bedenken bij het oplossen van een probleem. Zoekt hulp bij problemen die niet zelf op te lossen zijn. 	<ul style="list-style-type: none"> Als ik een probleem zie, zoek ik een oplossing. Als een oplossing niet werkt, denk ik een andere. Als ik een probleem niet zelf kan oplossen, vraag ik om hulp. 	<ul style="list-style-type: none"> Passieve, onzelfstandige houding, zoekt niet naar oplossingen bij een probleem Kan geen oplossingen verzinnen, Bedenkt onpraktische oplossingen, schat niet in of oplossingen wel werken Kan niet inschatten dat probleem niet zelf is op te lossen, zoekt geen hulp

Hoofdkompetentie 3: Sociale attitude en vaardigheden

 Competentie	Indicatoren voor mentoren	Items voor leerlingen	Contra-indicatie
3.1 Werken met anderen	<ul style="list-style-type: none"> Heeft op een goede wijze contact met collega's. Heeft goede contacten met de begeleider (baas). Gaat op een adequate manier om met omgangsvormen. Gaat op een goede wijze om met kritiek/ conflicten. Kan goed samenwerken. Houdt rekening met anderen. Is eerlijk. 	<ul style="list-style-type: none"> Met de meeste mensen heb ik goed contact. Ik heb een goed contact met de begeleider (baas). Ik gedraag me zoals het hoort. Als ik boos ben, kan ik mij beheersen. Ik werk goed met anderen samen. Ik houd rekening met anderen. Ik ben eerlijk. 	<ul style="list-style-type: none"> Heeft weinig contacten met anderen, werkt niet actief aan prettig contact, onvriendelijk Gaat inadequaat om met leidinggevende, negatieve houding. Is onbeleefd, onbeschoft, houdt zich niet aan de ongeschreven omgangsregels Reageert defensief /onredelijk /agressief /paniekerig bij conflicten Houdt zich niet aan de afspraken, werkt tegen, houdt informatie achter Trekt zich weinig aan van anderen, benadeelt anderen Is onoprecht, liegt, doet alsof, oneerlijk, onbetrouwbaar
3.2 Werken met klanten	<ul style="list-style-type: none"> Vraagt wat de klant wil. Doet wat de klant vraagt. Gaat op een correcte manier om met klanten. 	<ul style="list-style-type: none"> Ik vraag wat de klant wil. Ik doe wat de klant vraagt. Ik ga op een correcte manier om met klanten. 	<ul style="list-style-type: none">

		<ul style="list-style-type: none"> • Vraagt of klant tevreden is. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ik vraag of de klant tevreden is. 	
3.3	Opkomen voor jezelf	<ul style="list-style-type: none"> • Straalt zelfvertrouwen uit. • Komt op voor een ander. • Durft met de leidinggevende te praten. • Komt op een assertieve manier op voor zichzelf. • Heeft een eigen mening. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ik toon vertrouwen in mijzelf. • Ik kom op voor anderen. • Ik durf met mijn begeleider (baas) problemen te bespreken. • Ik kom op voor mezelf, zonder dat dat ten koste gaat van de ander. • Ik geef mijn eigen mening. 	<ul style="list-style-type: none"> • Twijfelt vaak aan zichzelf, onzeker, laat zich door anderen uit het veld slaan • Durft niet op te komen voor de belangen van anderen • Vindt het moeilijk om zich te uiten tegen meerderen • Laat zich benadelen, komt niet op voor eigen belangen • Vormt zich geen eigen mening, neemt mening van anderen over
3.4	Praten en luisteren	<ul style="list-style-type: none"> • Kan gedachten onder woorden brengen. • Kan luisteren naar een ander. • Verbaal en non verbaal communiceren zijn in overeenstemming. • Hanteert correct taalgebruik. • Kan tekst begrijpbaar op papier krijgen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ik leg duidelijk uit hoe ik over iets denk. • Ik luister goed naar anderen. • Aan mijn houding kun je zien wat ik vind. • Ik let op mijn taalgebruik. • Als iets opschrijf, is dat voor iedereen goed te begrijpen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kan zich niet goed uitdrukken, kan niet duidelijk uitleggen • Luistert niet goed, aandacht verslapt, toont geen interesse • Onduidelijke lichaamstaal, niet in overeenstemming met verbale comm. • Maakt taalfouten, gebruikt grove, onaangepaste taal • Schrijft tekst zonder opbouw, structuur, helderheid
3.5	Leiderschap tonen	<ul style="list-style-type: none"> • Neemt verantwoordelijkheid. • Kan anderen motiveren en overtuigen. • Kan conflicten uit eigen beweging oplossen. • Geeft het goede voorbeeld. 	<ul style="list-style-type: none"> • Als we met een groep iets moeten doen, neem ik de leiding. • Als ik aan anderen vraag iets voor me te doen, dan doen ze dat ook. • Als er ruzie is, zorg ik dat het wordt uitgepraat. • Ik geef het goede voorbeeld. 	<ul style="list-style-type: none"> • Passief, grijpt niet in, nonchalant • Roept weerstand op / krijgt geen medewerking / is niet in staat te sturen • Inactief bij conflicten, doet geen poging om conflicten te voorkomen, op te lossen • ?

Hoofdkompetentie 4: Cognitieve attitude en vaardigheden

 Competentie	Indicatoren voor mentoren	Items voor leerlingen	Contra-indicatie
4.1 Leren	<ul style="list-style-type: none"> • Is gemotiveerd om te leren. • Toont interesse voor het werk. • Vraagt ondersteuning en feedback. • Deelt kennis en ervaring met anderen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ik stel veel vragen en wil alles weten. • Ik toon interesse in mijn werk/studie. • Ik vraag aan anderen hoe ik mijn werk doe. • Als ik anderen kan helpen met mijn kennis en ervaring, dan doe ik dat. 	<ul style="list-style-type: none"> • Heeft een afkeer van leren, leert met tegenzin • Vindt het werk niet interessant, is niet geïnteresseerd in achtergronden • Staat niet open voor feedback / luistert naar feedback maar doet er niets mee • Houdt kennis voor zich / deelt kennis alleen als er om gevraagd wordt.